

Virkeligheden er saa uenig med os, som han har udtalt. Det er virkelig ikke vor Mening, at vi ønske nogensomhelst Forandring i Realiteten af de Bestemmelser, hvorefter man er bleven enig her i Thinget, det er kun vor Mening, at vi ville, at Fællesforsatningen skal vedtages paa en lovlig, juridisk Maade af os og af den øvrige Deel af den danske Konges Undersaatter. Det er med stor Uret, naar man om os har sagt, at vi ere til en Yderlighed Danske, et Slags „Gale af Danstid"; det have vi aldrig været det har aldrig været vor Mening, at vi paa nogen Maade ville træde Hertugdømmernes Beboere for nær, men vi gaae ud fra den Forudsætning, at den rette Maade at forsvare Hertugdømmernes Ret paa saavel som vor egen, er ved at forbeholde det danske Folk Ret til Vedtagelse af den Forsatning, som man ellers vil paatvinge baade os og Hertugdømmernes Beboere. Deri ligger ligesom frem, at vi anerkende deres Ret ligesaa vel som vor. Hovedgrunden for mig til at være ivrig for dette Forslag, og hvorfor jeg ikke kan opgibe det, er den, at, dersom der bliver paatvunget Hertugdømmernes Beboere saavel som os en Fællesforsatning, saa maa og vil ved den første virkelige Uro i Europa nødvendigvis en saadan Forsatning gaae overende; den vil navnlig blive styrket ved Misforståelse fra Kongens tyske Undersaatters Side, og der vil da være den store Forskjel paa deres Modstand mod den og deres Modstand mod Forbindelsen med os i 1848, at de da ville have Ret, medens de tidligere havde Uret. De ville have Ret til at sige: Vi ville ikke være med i en Fællesforsatning, som er bleven os paatvunget.

Jeg troer, at det er det største Misgreb, naar man her i Salen er gaaet det ene Skridt efter det andet i at opgibe den Ret, vi have, for at imødekomme, som det hedder, Regjeringen, for at komme til et Slags Overenskomst med Regjeringen. Vi hørte allerede igaar, at, uagtet denne yderligste af alle yderlige Indrømmelser, er der meget ringe Haab om at komme til en Overenskomst med Regjeringen; men, selv om vi komme til en saadan Overenskomst, hvad betyder den saa?

Det Forslag, som her bliver vedtaget, gaaer over i Landsthinget og bliver maaskee vedtaget der, og dette vil sige, hvad enten vi komme til en Overenskomst med Regjeringen eller ikke; naar det dernæst er blevet vedtaget, saa spørges der ikke om Regjeringens eller Kongens Samtykke, men det gaaer af sig selv over til næste Rigsdag, og saa vide vi dog virkelig ikke, om den til den Tid værende Regjering er fornøiet dermed eller ikke, og endnu mindre vide vi, hvorvidt den Regjering vil være fornøiet dermed, der vil være tilstede, naar det 3die Gang skal vedtages. Dersom Regjeringen er mod det, gaaer det paa denne Maade; dersom Regjeringen er for det, gaaer det accurat paa samme Maade. Det forekommer mig derfor, at der er overmaade ringe Anledning til at opgive, hvad dog Enhver af os maa erkende at være en Ret, som Folket ved mange Leiligheder har viist, at det sætter Priis paa, nemlig, at ville deeltage i Vedtagelsen af Fællesforsatningen; det er Noget, der gjentagende paa det Bestemteste er blevet os tilfagt af den forrige Premierminister, det er en Ret, som ligger saa fast i Sagens Natur, at den ikke med Grund kan berøves os. Jeg skal kun med Hensyn til vor Stilling ligeoverfor Regjeringen og med Hensyn til den Bægt, jeg lægger paa, at vi forbeholde Folkets fulde Ret, og at vi sikke os saameget som muligt, bemærke, at, uagtet det ingenlunde, som af Rigsdagsmanden for Svendborg Amts 6te Valgk. (S. A. Hansen) er yttret, er enten min eller mine Medforslagsfilleres Mening, at Vedtagelsen af det den ærede Ordfører stillede, vil gjøre det fremtidige Lovgivningsværk til et Tilfældets Værk, saa staaer det dog fast, at det beroer aldeles paa den Regjering, som i de kommende Tider er her i Danmark, at vælge Dieblirket, naar den vil forlange den simple Lov vedtagen af Rigsdagen, hvorved Grundlovsforandringer definitivt skulle indtræde; Fællesforsatningens Tilblivelse bliver saaledes Tilfældets Værk. Regjeringen kan passe den Tid, da maaskee Forholdene ere endnu værre end de nuværende; thi, mine Herrer! vi maae vel huske paa, at et Folk kan være saaledes sønderknust, saaledes tilintetgjort af indre eller ydre Ulykker, at